08/02/2021

Блаженопочивши архимандрит Лука (Аниħ): У Црној Гори догодио се – Бог

На осму годишњицу упокојења духовног оца

Блаженопочивши архимандрит Лука (Аниħ) одржао је 2000. године предавање у Ариљу. О чему год да је отац Лука говорио, говорио је о Богу и Светој литургији па је тако и овог пута тема предавања била ,,Литургија је тајна спасења“. На крају овог душекорисног и надахнутог предавања, каква су била сва предавања и бесједе оца Луке, као и емисије у којима је говорио о Богу и животу, један од посјетилаца је поставио питање које је гласило овако:

Оче Лука, благословите и кажите нам нешто о духовним променама које се догађају у Црној Гори, о променама у души обичног Црногорца.

И те 2000. године, отац Лука, који је сам по себи био радост и љубав видећи у људима само добро и своју вјечну сабраћу за Царство небеско, овако је казао о Црногорцима, међу које су га путеви Господњи донијели јула давне 1991. године, када је дошао за својим духовним оцем Митрополитом Амфилохијем и

постао искушеник у Цетињском манастиру.

,,Није једноставно причати о Црној Гори и о томе шта се то тамо дешава укратко. Надам се да неће бити неукусно ако се сад изразим политичким жаргоном. За политичке промене које су се у Црној Гори догодиле пре неких петнаестак година, рекли су: У Црној Гори догодио се народ, а ја сад могу да кажем: У Црној Гори догодио се – Бог. Иако се у Црној Гори догодило васкрсење, у ствари се, на површини није много тога променило, јер је народ у Црној Гори увек био с Богом исто онолико колико је био и са људима и то се није раздвајало. Народ је само, у једном моменту, у тој мери Бога заменио неким другим божанством да је почео да му служи, чини ми се, са исто онолико усрђа колико је пре служио истинитом Богу. Видевши да се преварио и дошавши до познања шта је урадио, народ у Црној Гори није морао да се лечи од свих оних пропратних ствари које су пратиле поклоњење том лажном Богу, идолу и учењима јер пропратних манифестација није ни било. Ако се за било који народ може рећи да је сав у некој богочежњивости, где материјалистичке ствари не улазе у било каква, па чак ни политичка учења, то је народ у Црној Гори. Тамо су сиромашни били и хришћани и комунисти, иако су били једни против других, неко је некога мучио, неко се мучио, оног момента када је престала идеолошка разлика, они су схватили да су, ипак, сви на једној страни и да више нема ничега што их дели. Не само што није било вила и палата које би делиле неке богате од неких сиромашних, него ни у срцу није било разлике.

Можда се Господња реч о примању покајника најлакше може применити у Црној Гори. Овде у Србији, нарочито у Београду, људи тешко примају покајнике, и често чујем причу: До јуче су били комунисти, ено их сад у цркви, па не може човек од њих ни да се причести. Један човек ми чак рече: То је њихово стратешко покајање (замислите каква реч), да би се сад саобразили новим принципима друштва које све више прелази на хришћанске основе.

На овај начин људима се онемогућава могућност покајња, могућност да кажу: Јесте, ми смо грешни. Ми их не примамо, уместо да им, као онај отац, у јеванђелској причи о блудном сину, потрчимо у сусрет и кажемо: Добро дошли; ми опонашамо оног другог сина који се љути на оца што прима блудног брата. Е, то и није баш много хришћански. Хришћански би било да их пригрлимо и будемо ти који ће им олакшати приступ Цркви. Кад се каје, човек много не види како га други гледају, битно му је само лично покајање, не инсистирајући да буде први већ само онде где су покајници. Зар није боље да такви људи дођу у цркву и буду ту где се сви кајемо и радујемо? Зашто би

их ми сад издвајали!?

У Црној Гори тога нема много. Тамо је народ, после оног стравичног испита званог плодови комунизма, оставивши ово по страни, прешао на хришћанску свест, показао да је вера дубоко у њему, чак и док је био у заблуди, у ствари била чиста.

Чини ми се да у Црној Гори нема подмуклог човека. Све што имају, људи тамо изнесу напоље, тако да се не морате бојати никог осим оног који вам јавно запрети, као ни тога да ће вас неко напасти с леђа. Иако се чини неважним, то је најбоља слика онога што се крије у људима. У њима нема задње мисли, у њима постоји Јеванђеље, они су они нишчи духом, они који не калкулишу плановима свог ума, који све износе напоље и одговор на то очекују одмах. Некоме може изгледати напоран живот са таквим људима јер они траже потпуног човека, исто онако као што себе потпуно дају. Треба да знамо, да ће одбрамбени зидови које људи, нарочито у градовима, праве око себе, те исте људе, спречавати више него било шта да дођу у неко истинско јединство са људима. У Царству небеском нема никаквих зидова, ко буде имао зид тамо неће ни ући, не зато што га Господ неће пустити, већ зато што ће му бити тешко да носи све то камење, цигле и малтер како би око себе саградио зид. Ово огромно буђење у вери које се сада дешава у Црној Гори, у ствари је само пројављивање оне непатворене чистоте, која може само да буде на помоћ свима нама, и овде у Србији.

Када је 1976. године, на сахрани Светитеља наших дана, оца Јустина, јеромонах Амфилохије рекао у својој беседи: Спас српском народу ће доћи из Црне Горе, изгледало је као да је рекао да ће спас српском народу доћи са Марса. Иако је Црна Гора тада била потпуно идеолошки обојена, он је знао шта се налази у људима.

Мени се дешава, и то не зато што сам монах и свештеник, да када на Цетињу тражећи неког човека, уђем у погрешну кућу, из ње се не могу више тако лако ишчупати. Када комшије виде да вам је у кућу дошао неки гост, иако не знају много ни вас, а још мање тог госта, оду па вам донесу његушки сир и пршуту, да госта имате чиме да почастите.

То је нека неприпремљена одбрана пред Страшним судом, такви у Царство небеско улазе без муке јер немају задњих мисли и поступају како срце говори. Народ је тамо због тога бивао подложан великим страдањима, много већим током и после рата него остали српски народи (осим у Хрватској и Босни). Такви људи на сигурном темељу граде своје спасење. Људи у Црној

Гори не морају да упознавају и проналазе Христа, довољно је да имају само једног поред себе, они су већ су сабрани у име Христово, јер тамо где нема ограде међу људима, тамо је и сам Христос.

Тешко је о Црној Гори рећи било шта, а не рећи све најлепше. Доле сам добро научио да је лако бити са људима, да је једино тешко бити са собом ако се тим људима ниси потпуно дао, јер се тамо сви једни другима дају.

Због тога је тамо живот лак“ – казао је давне 2000. године блаженопочивши архимандрит Лука (Аниħ) на свом предавању ,,Литургија је тајна спасења“ .

Својом љубављу, топлином и радошћу коју је ширио на све око себе, а посебно мудрим савјетима и духовним поукама обиљежио је увелико програм Радија ,,Светигора“, посебно емисију ,,Питајте свештеника“ у којој су га многи наши слушаоци, који нису имали благослов да га сретну упознавали и препознавали, и којима је у многоме мијењао живот и навике усмјеравајући их на једини Пут, Истину и Живот који је наш Господ Исус Христос.

Питали су га једном слушаоци да ли обичај литија потиче из Црне Горе?

Топло се насмијао и почео шаљивим тоном:

,,Па знате како...Кад је Бог стварао овај свијет онда су Црногорци стајали около и говорили: Немој то тако, ми ћемо да ти кажемо како треба...

Ми заиста јесмо стари народ, али су литије, у својој суштини, настале прије хришћанства, као древни обичаји исказивања богопоштовања. Међутим, оне су касније христијанизоване, звали су их процесије, и то су били ходови људи са религиозним симболима и обилажење неких мјеста. Касније у хришћанству, нормално је било да крст као централна ствар наше вјере буде ношен испред свега, а затим и иконе. Почетком четвртог вијека литије почињу у Малој Азији, по Палестини, почињу литијска обилажења Светих мјеста из Христовог живота, па су тако стигле и у Црну Гору“- казао је отац Лука.

Колико ли се он са неког љепшег мјеста радовао и молитвено учествовао у нашим торжественим литијама за одбрану вјере православне и светиња Божијих у Црној Гори, коју је толико волио, само Бог зна. Колико би се тек сви ми радовали да смо могли и њега да видимо на челу тих крсних входова како носи крст раме уз раме са својим духовним оцем Митрополитом Амфилохијем, кога је толико волио. Душе им се радовале вјечном радошћу и заједницом у Царству небеском.

mitropolija.com